

Rituelen uit subsidieland

Yolanda van der Graaf

Geld zien te krijgen voor wetenschappelijk onderzoek is een hele klus en vaak uitermate frustrerend. De weg naar een onderzoekssubsidie is bezaaid met hindernissen in de vorm van interne commissies, vooraanmeldingen, referentenrapporten, wederhoor en interviews. De kans op honorering wordt steeds kleiner. Gaat dat allemaal wel eerlijk, en hoe houdbaar is dit systeem van geld verdelen? Kunnen we niet beter loten? Zijn beoordelingscommissies echt zonder belangen of is het allemaal 'ons kent ons'? U leest erover in een interview met drie hoofdrolspelers naar aanleiding van beschuldigingen van radioprogramma Argos aan het adres van ZonMw ([D3819](#)).

Ik wil best geloven dat ZonMw, onze grootste subsidiegever, zijn best doet om geld eerlijk te verdelen, maar het is en blijft een jury sport. Ik zou liever de subsidiegevers afrekenen op hun bijdragen aan noodzakelijke wetenschappelijke kennis. Daarin falen ze. Er wordt heel veel onnodig wetenschappelijk onderzoek gedaan. Sommigen schatten dit zelfs op zo'n 85%. Daar zijn veel oorzaken voor aan te wijzen, maar een van de belangrijkste is het beantwoorden van vragen die geen enkele prioriteit hebben. Hoe kan dat? Want er is in de praktijk een groot gebrek aan kennis over diagnostisch en therapeutisch handelen in de geneeskunde. Van veel gehonoreerde onderzoeksvoorstellen weet je al van tevoren dat ze geen gevolgen zullen hebben voor de klinische praktijk ([Ned Tijdschr Geneeskd. 2017;161:C3596](#)). Dat weten we al tientallen jaren, maar het lukt maar niet dit te veranderen. Ook zo'n pragmatische oplossing als loten tussen de indieners met subsidiabele voorstellen gaat die mismatch tussen wat nodig is en wat de wetenschapper graag doet, niet oplossen.

Maar ook veel goed nieuws in dit nummer. Met allerlei bewegingsprogramma's, waaronder Tai chi, kun je bij ouderen echt grote effecten op de valfrequentie bereiken. Dan blijft wel de vraag hoe we dat in de echte wereld voor elkaar krijgen. Ook aan de antibioticahorizon gloort weer hoop. Net als in de mode worden oude modellen nieuw leven in geblazen ([D3107](#), [D3888](#)). Het kan zelfs nog simpeler: extra water drinken leidt tot de bijna de helft minder urineweginfecties ([D3697](#)), een effect waar een farmaceut alleen maar jaloers op kan zijn.

– y.vandergraaf@ntvg.nl